

Sygn. akt VI Ga 237/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w R. VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass-Kloc

Sędziowie: SO Anna Walus-Rzasa

SO Marta Zalewska (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Kamuda

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2016 r. w R.

na rozprawie

sprawy z powództwa: D. S.

przeciwko: H. W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w R. V Wydziału Gospodarczego z dnia 2 czerwca 2016 r., sygn. akt V GC 2220/15

I. oddała apelację,

II. zasądza od pozwanego H. W. na rzecz powoda D. S. kwotę 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSO Anna Walus-Rzasa SSO Beata Hass-Kloc SSO Marta Zalewska

VI Ga 237/16

Uzasadnienie wyroku z dnia 17.11.2016r.

Pozwem z dnia 29.04.2015 powód D. S. wniósł o zasądzenie od pozwanego H. W. kwoty 56945,45zł z odsetkami. Na uzasadnienie podał, że pozwany nie zapłacił za sprzedane materiały budowlane.

Pozwany w zarzutach od nakazu zapłaty wniósł o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa, składając zarzut przedawnienia.

Referendarz sądowy zwolnił pozwanego od kosztów sądowych.

Powód w odpowiedzi na zarzuty podtrzymał powództwo. Podniósł, że pozwany w październiku 2014r. dokonał uznania długu. Mając na uwadze, że w momencie składania oświadczenia wierzytelność była przedawniona to uznaniem długu pozwany zrzekł się zarzutu przedawnienia.

Wyrokiem z dnia 2.06.16r. SR w R. utrzymał w całości nakaz zapłaty. W uzasadnieniu wyroku wskazał, pozwany nabył u powoda towar na kwotę 55 765,13zł w dniu 31.10.2011 z terminem płatności 30.11.2011 (k. 6) i wartości 1180,32zł w dniu 7.11.2011 z terminem płatności na dzień 7.12.2011r (k. 8). Powyższe zadłużenie zastało uznane przez pozwanego na piśmie. (pismo k. 10). Powyższe oświadczenie zostało podpisane przez pozwanego w październiku 2014r. W tym czasie pozwany był w toku procesu z inwestorem o zapłatę. Powód z racji należności pozwanego wobec firmy żony powoda prowadził egzekucję, gdzie wiedział o problemach pozwanego z wypłacalnością i o prowadzonych przez niego procesach o zapłatę. Zapewniany był, że po zakończeniu procesów odzyska należność.

W rozważaniach prawnych sąd ocenił oświadczenie pozwanego o uznaniu długu jako uznanie właściwe. Uznał, iż w piśmie tym pozwany wyraźnie oświadcza, że uznaje zadłużenie wobec powoda. Jak uznaje to znaczy, że takie zadłużenie istnieje, że jest „aktywne”. Są podzielił stanowisko Sądu Apelacyjnego w Lublinie wyrażone w uzasadnieniu wyroku IACa248/14 Lex 1587265, że uznanie właściwe dokonane po upływie okresu przedawnienia z reguły połączone jest ze zrzeczeniem się zarzutu przedawnienia. Zawarcie ugody, w której pozwany uznał przedawnione roszczenie, uznawane jest za zrzeczenie się zarzutu przedawnienia. Termin przedawnienia to 9.12.2013, gdyż wymagalność roszczenia to 8.12.2011.(art. 120kc, art. 112kc).

Powyższy wyrok zaskarżył w całości pozwany. Wniósł o jego zmianę, względnie uchylenie i zasądzenie kosztów za obie instancje.

Zarzucił naruszenie art:

- 233 § 1 kpc poprzez dokonanie dowolnej oceny materiału dowodowego;
- 60 kc w zw. z art. 65 kc poprzez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, iż oświadczenie pozwanego stanowiło uznanie właściwe, podczas gdy było to jedynie oświadczenie wiedzy;
- 117 § 1 kc poprzez uznanie, iż doszło do zrzeczenia się z zarzutu przedawnienia
- 328 § 2 kpc poprzez niedostatecznie wyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie.

Sąd okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja była bezzasadna. Sąd I instancji nie naruszył przepisów prawa procesowego, wskazanych w apelacji. Prawidłowo ocenił zeznania stron w myśl art. 233 kpc. Miał postawy uznać za wiarygodne zeznania pozwanego w szczególności odnoszące się do deklaracji pozwanego czynionych zarówno osobiście w L., jak i w Kancelarii pełnomocnika pozwanego, iż pozwany zapłaci dług, jak tylko uzyska prawomocny wyrok, bo wygrał już w I instancji. Faktów tych w żaden sposób nie podważył pozwany w swych zeznaniach, nie odnosząc się doń. W uzasadnieniu wyroku sąd też prawidłowo przywołał przepis art. 117 § 2 kc w kontekście pisemnego oświadczenia pozwanego o uznaniu długu, a jak wykazały zeznania świadka i powoda, złożonego jesienią 2014r. Zarzut pozwanego w zarzutach od nakazu zapłaty, iż oświadczenie to złożył w 2011 roku okazał się nieprawdziwy, a sam pozwany w swych zeznaniach oświadczył, iż nie pamięta roku tego oświadczenia, zatem i z tego powodu całe jego zeznania nie mogły zostać ocenione jako wiarygodne. Zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem SN oraz sądów powszechnych oświadczenie woli o zrzeczeniu się z zarzutu przedawnienia może być złożone w myśl art. 60 kc w sposób dorozumiany w kontekście konkretnych okoliczności sprawy (tak też SN I CSK 119/06, V CK 620/03, IV CKN 1013/00, II CKN 46/97), jeżeli pozwany „uznając dług” po upływie terminu przedawnienia nie uchyla się od jego zapłaty. Wskazuje na to literalna wykładnia przepisu art. 117 § 2 kc. Zarzut przedawnienia to zgodnie z brzmieniem tego przepisu „uchylenie się od zaspokojenia roszczenia”, zatem oświadczenie dłużnika o „uznaniu długu”, gdy nie towarzyszy temu twierdzenie, że dłużnik nie zapłaci, to nic innego jak zrzeczenie się zarzutu przedawnienia. Zdaniem sądu II instancji, uznanie długu to nie tylko oświadczenie wiedzy o jego istnieniu. Dług to nie fakt, lecz „zobowiązanie” wynikające z konkretnego stosunku obligacyjnego (tzw. treść przedmiotowa zobowiązania w myśl art. 353 § 1 kc w postaci obowiązku spełnienia

świadczenia). Jeżeli zatem dłużnik po upływie terminu przedawnienia oświadcza: cyt.: „uznaje zadłużenie”, wskazuje w nim na konkretne faktury i kwoty z nich wynikające, to znaczy, iż uznaje zobowiązanie do ich zapłaty, innymi słowy zobowiązuje się w sposób dorozumiany do zapłaty tego długu, tym samym w sposób dorozumiany zrzeka się z zarzutu przedawnienia. Podkreślić należy, iż bez znaczenia dla oceny takiego quasi oświadczenia woli pozwanego (wywołującego skutki prawne) jest, czy składając go ma świadomość prawną, iż roszczenia w chwili składania tego oświadczenia były przedawnione oraz, że oświadczeniem tym w istocie zrzeka się z zarzutu przedawnienia. (por. kom. M. Pyziak- Szafnickiej do art. 117 kc w Lex Omega dla Sądów 2015 oraz uzasadnienie SA w Lublinie I ACa 7/13). Zgodnie bowiem z art. 56 kc czynność prawna (oświadczenie woli) wywołuje skutki wynikające z ustawy, a nie tylko w niej wyrażone (w świadomości strony). Dla przykładu jeżeli wierzyciel wzywa do zapłaty, to w przypadku roszczenia bezterminowego (art. 455 kc) staje się ono terminowe (płatne niezwłocznie), a więc wymagalne, mimo, iż wierzyciel kierując do dłużnika takie wezwanie nie ma świadomości, czy nawet woli wywołania takiego skutku prawnego Tym samym sąd w tym składzie nie podziela poglądu SA w Katowicach I ACa 693/05, iż zrzeczenie się przedawnienia musi być wyraźne. Jest to pogląd odosobniony, sprzeczny z literalną wykładnią art.117 § 1 kc.

Z tych względów sąd apelację oddalił na podst. art. 385 kpc. O kosztach postępowania apelacyjnego orzekł na podst. art. 108 kpc w zw. z art. 98 § 1 i 3 kpc. Na koszty po stronie powoda jako wygrywającego postępowanie odwoławcze złożyło się minimalne wynagrodzenie adwokackie za II instancję.